

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Навчально-науковий інститут неперервної освіти
Кафедра публічного управління та адміністрування



УЗГОДЖЕНО

Директор ІШШО

О.А.Михальченко

«15» 12 2021р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

А.Полухін

«15» 12 2021 р.



Система менеджменту якості

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

«Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»


Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторії	Самостійна робота	ДЗ / РГР /К	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна	5	120/4	34	17		69	Д.з(1) - 5с		екзамен 5с
Заочна	5,6	120/4	8	4		108	К.р.(1)-6с		екзамен 6с

Індекс: НБ – 11 – 281-/21 – 2.1.20

ІНБ – 11 – 281-з/21 – 2.1.20

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)-01-2021
		стор. 2 з 14	

Робочу програму навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі» розроблено на основі освітньої програми «Публічне управління та адміністрування», навчальних та робочих навчальних планів НБ- 11 - 281 /21, РБ - 11 - 281 / 21 та НБ- 11 - 281 з / 21, РБ - 11 - 281 з / 21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:

Доцент кафедри

 Євтушенко О.А.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 2 від «24» 09 2021р.

Завідувач кафедри

 Грущинська Н.М.

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» – кафедри публічного управління та адміністрування, протокол № 2 від «09» 09 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми  /О.А.Євтушенко/

Завідувач кафедри  /Грущинська Н.М./


Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради навчально – наукового інституту, протокол № 2 від «28» 09 2021 р.

Голова НМРР  / Михальченко О.А./

Рівень документа – 3б


Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 3 з 14	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	9
2.4. Домашнє завдання та завдання на контрольну (домашню) роботу(ЗФН).....	10
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	10
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 4 з 14	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання, затвердженої наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА


1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце: навчальна дисципліна «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі» є важливою складовою формування профілю фахівця у галузі публічного управління та адміністрування і належить до циклу дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою навчальної дисципліни є формування сучасного мислення та системи спеціальних знань «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі». Розкрити сутність та особливості управління суспільної безпеки в авіагалузі на основі концепцій, моделей та методів, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та апробованих світовою практикою.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття теоретичних знань з основ управління суспільної безпеки в авіагалузі, розуміння сутності основних категорій і понять;
- формування вмінь використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження інформації в авіаційній галузі; здійснювати моніторинг нормативно-правового регулювання в авіаційній галузі; з урахуванням особливостей авіагалузі, використовувати технології типових методів управління, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та застосовуваними ресурсами;
- вироблення здатності проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів авіагалузі та стану функціональних підсистем;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 5 з 14	

- набуття навичок вільного користування первинними і додатковими джерелами інформації щодо аналізу на авіаційних підприємствах;
- вивчення особливостей управління суспільної безпеки в авіагалузі в Україні;
- оволодіння навичками логічного і критичного осмислення економічних процесів в авіаційній галузі;
- ознайомлення з особливостями і проблемами, які стосуються суспільної безпеки в авіагалузі.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

(ПРН 6) Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

(ПРН 14) Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов. (ПРН 15) Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності

(ПРН19) Розуміти технології підготовки та експертизи проектів нормативно-правових актів у різних сферах діяльності.

(ПРН17) Вміти застосовувати сучасну методологію вирішення управлінських проблем, зокрема в авіаційній галузі.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

(ЗК 5) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

(ЗК 1) Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.


(ФК 2) Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

(ФК 3) Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки

(ФК 12) Здатність застосовувати сучасні методи аналізу і вирішення проблем, зокрема проблем суспільної безпеки в авіаційній галузі, а також методи прийняття рішень та реалізації їх на практиці

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі» базується на знаннях таких дисциплін, як «Вступ до публічного управління та адміністрування» та може бути основою для підготовки

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 6 з 14	

кваліфікаційної роботи та здійснення практичної діяльності, пов'язаної з публічним управлінням.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля 1. «Теоретичні основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»,
- навчального модуля 2. «Суспільна безпека в авіагалузі: практичній аспект», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль 1. Теоретичні основи управління суспільної безпеки в авіагалузі


Інтегровані вимоги модуля №1:

знати:

- загальні основи управління суспільної безпеки в авіагалузі;
- умови, закономірності та фактори, які обумовлюють безпеку в авіагалузі;
- термінологію і мати базові й структуровані знання у авіагалузі для подальшого використання на практиці;
- інструменти діагностики безпеки в авіагалузі ;
- сучасні методи управління суспільної безпеки в авіагалузі.

вміти:

- аналізувати функціонування та розвиток суб'єктів авіагалузі та стан функціональних підсистем;
- визначити основні напрямки щодо прийняття рішення з безпеки польотів
- проводити оцінку ризиків та загроз авіаційній безпеці;
- професійно користуватись законодавчою базою України, щодо суспільної безпеки в авіагалузі;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 7 з 14	

- визначати пріоритетні напрямки світового досвіду в авіагалузі.

Тема 1. Авіаційна галузь та її складові

Авіаційна галузь держави. Структуру авіації держави. Державна авіація. Експериментальна авіація. Класифікація аероробіт. Авіаційні підприємства. Класифікація авіатранспортних компаній. Класифікація аеропортів.

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення з авіаційної безпеки

Повітряний транспорт України, як складова система транспорту України. Основні елементи інфраструктури повітряного транспорту. Положення про порядок реєстрації державних повітряних суден України. Спеціальні вимоги до працівників авіаційних підприємств.

Тема 3. Державне регулювання в авіагалузі

Повітряний кодекс України. Положенням про використання повітряного простору України. Внутрішні перевезення та міжнародні перевезення. Договір перевезення пасажирів та багажу. Відповідальність сторін за договором повітряного перевезення.

Тема 4. Суб'єкти суспільної безпеки в авіагалузі, їх функції та повноваження


Структура повітряного простору України. Національний повітряний перевізник. Обов'язкове страхування членів екіпажу, авіаційного персоналу та пасажирів Чартерне повітряне перевезення. Конвенція для уніфікації деяких правил міжнародних повітряних перевезень. Екіпаж повітряного судна.

Модуль 2. «Суспільна безпека в авіагалузі: практичний аспект»

Інтегровані вимоги модуля №1:

знати:

- загальні основи управління суспільної безпеки в авіагалузі;
- умови, закономірності та фактори, які обумовлюють безпеку в авіагалузі;
- термінологію і мати базові й структуровані знання у авіагалузі для подальшого використання на практиці;
- інструменти діагностики безпеки в авіагалузі ;

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 8 з 14	

- сучасні методи управління суспільної безпеки в авіагалузі.

вміти:

- аналізувати функціонування та розвиток суб'єктів авіагалузі та стан функціональних підсистем;
- визначити основні напрямки щодо прийняття рішення з безпеки польотів;
- проводити оцінку ризиків та загроз авіаційній безпеці;
- професійно користуватись законодавчою базою України, щодо суспільної безпеки в авіагалузі;
- визначати пріоритетні напрямки світового досвіду в авіа галузі.

Тема 1 Безпека польотів.

Загальна інформація щодо безпеки польотів. Система сповіщень. Надання сповіщення про подію. Рішення з безпеки польотів. Порядок сповіщення про подію в галузі цивільної авіації.

Тема 2. Авіаційна безпека.

Оцінка ризиків та загроз авіаційній безпеці. Заявка на отримання сертифікатів з авіаційної безпеки. Нормативно-правові документи, які стосуються авіаційної безпеки. Пепелік держав, аеропортів -Обмежено-Заборонено.


Тема 3. Світовий досвід суспільної безпеки в авіагалузі

Міждержавні домовленості і міжнародні угоди. Порівняльний аналіз суспільної безпеки в авіагалузі країн Європейського Союзу та України. Модель формування суспільної безпеки в авіагалузі: світовий досвід. Регулювання тарифів і зборів. Регулярні міжнародні польоти повітряних суден.



2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./практ заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./практ заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1. Теоретичні основи управління суспільної безпеки в авіагалузі									
1.1	Авіаційна галузь та її складові	5 семестр				5 семестр			
		16	2 2	2	10	7	2	-	5
1.2	Нормативно-правове забезпечення з авіаційної безпеки	16	2 2	2	10	7	2	-	5
1.3	Державне регулювання в авіагалузі	18	2 2	2 2	10	10	-	-	10
1.4	Суб'єкти суспільної безпеки в авіагалузі, їх функції та повноваження	14	2 2	1	9	6	-	-	6
1.5	Модульна контрольна робота №1	2	-	1	1	-	-	-	-
1.6	Усього за модулем №1	66	16	10	40	30	4	-	26
Модуль 2. «Суспільна безпека в авіагалузі: практичний аспект»									
2.1	Безпека польотів	11	2 2	2	5	6 семестр			
						12	-	2	10
2.2	Авіаційна безпека.	11	2 2	2	5	22	2	-	20
2.3	Світовий досвід суспільної безпеки в авіа галузі	14	2 2	2	8	17	-	2	15
2.4	Модель формування суспільної безпеки в авіа галузі	9	2 2	-	5	17	2	-	15
2.5	Нормативно-правові документи, які стосуються авіаційної безпеки	7	2	-	5	14	-	-	14
2.4	Домашнє завдання/Контрольна (домашня) робота ЗФН	8	-	-	8	8	-	-	8
2.5	Модульна контрольна робота №2	2	-	1	1	-	-	-	-
Усього за модулем №2		54	18	7	29	90	4	4	82
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69	120	8	4	108

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 10 з 14	

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)

Домашнє завдання, контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни, систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється здобувачами вищої освіти в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доводиться до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- лекції з використанням мультимедійних презентацій;
- робота в групах;
- розв’язування ситуаційних завдань, кейсів.


Також для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення даної навчальної дисципліни використовуються такі навчальні технології як: семінар-дискусія, рольова гра тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Безпека авіації / В. П. Бабак, В. П. Харченко, В. О. Максимов та ін.; За ред. В.П. Бабака. К.: Техніка, 2016. 584 с.

3.2.2. Публічне управління та національна безпека: монографія /А. М. Михненко, Н. М. Грущинська, Я. Ф. Жовнірчик [та ін.]; за ред.. д-ра

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 11 з 14	

іст.наук, проф. А. М. Михненко та д-ра екон.наук, доц. Н. М. Грущинської.
К.: НАУ, 2019. 328 с.

3.2.3. Токарев В. І., Касперович Г. Й., Карпенко М. В. Безпека польотів:
Навч. посібник. Національний авіаційний ун-т. К. : НАУ, 2016. 175 с.

3.2.4 Харченко В. П., Аргунов Г. Ф., Луппо О. Є. Обслуговування
повітряного руху на цивільних аеродромах України: навч. посіб. К.: Вид-во
нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2013. 250 с.

Допоміжна література

3.2.5. Беззубов Д. О. Суспільна безпека (організаційно-правові засади
забезпечення) : монографія. К. : Леся, 2013. 451 с.

3.2.6. Гончаренко Г. А. Управління сектором безпеки України:
проблеми теорії та практики: монографія / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава
Мудрого. Харків : Право, 2020. 343 с.

3.2.7. Зеленська Л. М. Методика навчання дисципліні "Безпека
польотів" майбутніх пілотів у вищих навчальних закладах : автореф.
дис.канд. пед. наук: 13.00.02. Х., 2016. 19 с.

3.2.8. Ситник Г. П., Орел М. Г. Публічне управління у сфері
національної безпеки: підручник / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка.
Київ : Кравченко Я. О., 2020. 360 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. <http://www.avia.gov.ua> - Державна авіаційна служба України.

3.3.2. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна Рада України.


3.3.3. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України.

3.3.4. <http://www.lib.nau.edu.ua> – Науково-технічна бібліотека НАУ

3.3.5. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України
ім. В. І. Вернадського.

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи
здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 12 з 14	


Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	5 семестр	6 семестр
	Модуль № 1,2	
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять (46 × 7)	10	
Виконання домашнього завдання	20	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	18	
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)	-	30 (сумарна)
Виконання контрольної роботи (домашньої)	-	30
Усього за модулем № 1,2	30 та 50	-
Семестровий екзамен	20	40
Усього за 1 семестр	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.


4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих за окремі види виконаної навчальної роботи, становить модульну рейтингову оцінку.

4.4. Підсумкова модульна рейтингова оцінка розраховується як сума модульних рейтингових оцінок. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)–01–2021
		стор. 13 з 14	


4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: 92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління суспільної безпеки в авіагалузі»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 17.05 (141)-01-2021
		стор. 14 з 14	

Додаток 3
(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	15.12.21	Фігерідо Мендоса		


(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1	Мельничук І. М.	25.08.2022		Відсутні зауваження РБ - 11-281/22 РБ - 11-2813/22

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				